

Oddlužení Vám může pomoci, pokud dlužíte nejméně dvěma věřitelům a své dluhy nedokážete platit. Pokud určeným způsobem splatíte alespoň část dluhů a dodržíte stanovené povinnosti, soud Vás zbaví zbývajících dluhů.

Popíšeme způsoby oddlužení, jak o ně požádat, kdy soud oddlužení povolí, a co musíte splnit pro osvobození od zbývajících dluhů. Na konci se dozvíte, s čím Vám pomůže ombudsman a kde najdete víc informací a bezplatnou pomoc.

Pokud jste insolvenční návrh podali před 1. říjnem 2024, nahlédněte do letáku [Oddlužení II.](#)

Letáky ombudsmana najdete na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací.](#)

Slovníček nejčastěji používaných pojmů

Dlužník (fyzická osoba) je v úpadku, má-li více věřitelů a není schopen platit své dluhy.

Věřitel – osoba, vůči které má dlužník dluh (závazek po splatnosti).

Nezajištěný věřitel – věřitel, jehož pohledávka není zajištěna, např. zástavním právem.

Zajištěný věřitel – věřitel, jehož pohledávka je zajištěna majetkem dlužníka spadajícím do majetkové podstaty.

Majetková podstata – majetek dlužníka sloužící k upokojení věřitelů.

Pohledávka – právo věřitele požadovat po dlužníkovi uhradit dluh.

Insolvenční rejstřík – veřejně přístupný informační systém veřejné správy, který spravuje Ministerstvo spravedlnosti. Obsahuje seznam insolvenčních správců, dlužníků a insolvenční spisy. Dlužník v něm najde informace o průběhu oddlužení a soud v něm zveřejňuje většinu dokumentů. Je dostupný na stránkách www.justice.cz; [Insolvenční rejstřík](#).

Příslušný insolvenční soud – krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud dlužníka (podle bydliště).

Insolvenční správce – osoba provázející dlužníka oddlužením; sepisuje majetek, přezkoumává pohledávky, uspokojuje věřitele a vykonává další činnosti s tím spojené.

Oddlužení lze provést dvěma způsoby

- 1 Plnění splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty** znamená
  - **3 roky (někdy déle) srážek z příjmů** jako při exekuci pro přednostní pohledávky (více v letáku [Srážky ze mzdy](#)),
  - **a současně prodej některého Vašeho majetku.**
- 2 Zpeněžení majetkové podstaty** znamená
  - **prodej veškerého Vašeho majetku** (není chráněno ani obydlí).

Nepostihuje se majetek, který nabudete po schválení oddlužení.

Oddlužení zpeněžením majetkové podstaty se však příliš nevyužívá.

Kdo určí způsob oddlužení?

O způsobu oddlužení rozhodnou nezajištění věřitelé, jinak soud.

Prodají mi obydlí při oddlužení plněním splátkového kalendáře?

Pokud je nemovitost zajištěna (např. zástavním právem), může zajištěný věřitel požadovat její zpeněžení, přestože v ní bydlíte. Pokud to nenavrhne, neprodá se, ale zůstává zajištěna i po skončení oddlužení. Zajištění věřitelé tak mohou i později dosáhnout jejího prodeje (a uspokojení z výtěžku).

Vaše obydlí se však neprodá (ani když to zajištěný věřitel navrhne), **pokud** jeho hodnota nepřesáhne částku vypočtenou podle [nařízení vlády č. 189/2019 Sb.](#)

Co musím splnit, aby mi soud povolil oddlužení?

- Jste v úpadku.
- Dokážete ale měsíčně splácet alespoň 2 178 Kč (3 267 Kč při společném oddlužení manželů).
- Máte odpovědný přístup k plnění povinností.
- Sledujete poctivý záměr.

Soud oddlužení nepovolí, pokud:

- v posledních 5 letech kvůli nepoctivému záměru zamítl Váš návrh na povolení oddlužení, neschválil oddlužení nebo zrušil schválené oddlužení,
- Vás v posledních 12 letech při oddlužení osvobodil od placení zbytku pohledávek nebo
- jste v posledních 3 měsících před podáním insolvenčního návrhu vzali zpět svůj předchozí návrh na povolení oddlužení.

Výjimečně soud přesto může oddlužení povolit.

Jak podat návrh na povolení oddlužení?

Sami můžete návrh podat, jen pokud máte vysokoškolské právní nebo ekonomické vzdělání. Použijte formulář z [isir.justice.cz](#) (záložka *Formuláře*). Spojíte ho s insolvenčním návrhem nebo ho podáte nejpozději do 30 dnů od podání insolvenčního návrhu, který podal Váš věřitel.

Jinak o sepsání návrhu požádejte:

- insolvenčního správce, advokáta, notáře nebo soudního exekutora (seznam na [vesta.justice.cz](#)) nebo
- neziskovku s akreditací Ministerstva spravedlnosti (seznam na [sako.justice.cz](#)).

Návrh nemůže sepsat a podat soudní exekutor, který proti Vám vede exekuci.

Kolik zaplatím za sepsání návrhu?

Akreditovaná neziskovka návrh sestaví **bezplatně**.

Jinak zaplatíte **odměnu 4 840 Kč** (7 260 Kč při společném oddlužení manželů). **Odměnu ale neplatíte hned** (uhradí se v oddlužení).

Co si mám připravit k sepsání návrhu?

Budete potřebovat (také) písemnosti, které prokazují:

- příjmy za posledních 12 měsíců,
- očekávané příjmy v příštích 12 měsících,
- závazky (dluhy), jejich zajištění (zástavní právo), případně vymáhání v exekuci,
- majetek (nemovitosti, vozidla, účty, spoření, investice, cennosti, elektronika).

Co se stane po podání návrhu soudu?

- 1 Oddlužení je zahájeno podáním návrhu.** Soud rozhodne, zda jste v úpadku, ustanoví insolvenčního správce, vyzve věřitele k přihlášení pohledávek a uloží Vám sestavit a odevzdat správci seznam Vašeho majetku.
- 2 Přezkoumají se pohledávky** – insolvenční správce sepíše majetek, zajistí Vaše stanovisko k přihlášeným pohledávkám a ověří oprávněnost pohledávek. Insolvenční správce vypracuje zprávu o přezkumu a předloží ji soudu společně se zprávou pro oddlužení s návrhem na způsob řešení oddlužení.
- 3 Soud přezkoumá podklady; pokud splníte všechny podmínky, schválí oddlužení.**
V rozhodnutí, jímž schválí oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty, soud také:
  - určí předpokládanou míru uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů a odpovídající průměrnou výši měsíční splátky a
  - určí majetek, který patří do majetkové podstaty, a uloží Vám vydat jej insolvenčnímu správci ke zpeněžení.
- 4 Plníte podmínky** (většinou 3 roky splácíte a prodá se některý Váš majetek).
- 5 Soud Vás může osvobodit od zbývajících dluhů.**

Co musím dodržovat po schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře?

Musíte:

- se snažit splatit co největší část dluhů,
- vydělávat (nebo se alespoň snažit zajistit si příjem podle svých schopností a možností),
- oznámit změnu bydliště, sídla a zaměstnání,
- pravidelně předkládat přehled svých příjmů (žádné příjmy nesmíte zatajit),
- dodatečné příjmy použít k mimořádným splátkám,
- zabránit vzniku nových dluhů (závazků, které byste nemohli včas splnit) a
- s věřiteli zacházet rovně (nikoho nesmíte zvýhodnit).

Může soud zrušit schválené oddlužení?

Ano, kdybyste neplnili své povinnosti nebo se zjistilo, že jste oddlužením mohli sledovat nepoctivý záměr, může soud **schválené oddlužení zrušit a rozhodnout o řešení úpadku konkursem**. Tehdy by se prodal veškerý Váš majetek a soud by Vás přesto neosvobodil od placení zbytku dluhů.

Po zrušení oddlužení ale soud nerozhodne o řešení úpadku konkursem, pokud zjistí, že Váš majetek zcela nepostačuje pro uspokojení věřitelů.

Dá se oddlužení přerušit?

Ano, soud může oddlužení přerušit (i opakovaně), **celkem až na 12 měsíců**. Po tu dobu se neprovádějí srážky ze mzdy. Doba přerušení se nepočítá do doby splácení.

Může soud oddlužení prodloužit?

Do uplynutí doby splácení (většinou 3 roky) může soud dobu splácení na **Váš návrh** prodloužit **až o 6 měsíců** (nanejvýš jednou).

Také ji může prodloužit o **měsíce, ve kterých jste neplnili podstatné povinnosti** spojené se splácením. Může to udělat i opakovaně, nejdéle ale celkem o 12 měsíců. Výjimečně může dobu prodloužit o dalších až 6 měsíců.

Neudělá to však, pokud předpokládá, že se po prodloužení nedosáhne uspokojení jiných pohledávek než odměny a hotových výdajů insolvenčního správce.

Jak dosáhnu osvobození od placení dosud neuhrazených dluhů?

Při plnění splátkového kalendáře dosáhnete osvobození, pokud:

- uhradíte **100 % pohledávek nezajištěným věřitelům**, nebo
- **3 roky** od schválení oddlužení **plníte všechny podstatné povinnosti** (zejména uhradíte pohledávky nezajištěných věřitelů alespoň tak, jak soud určil při schválení oddlužení).

Podmínky musíte plnit **5 let** od schválení oddlužení, pokud Vám soud přiznal osvobození v posledních 20 letech před podáním návrhu na povolení oddlužení.

O osvobození rozhodne soud.

Vztahuje se osvobození na všechny zbývající dluhy?

Ne. Osvobození se nevztahuje na:

- dluhy, které jsou zajištěné zástavou (třeba nesplacená hypotéka na dům),
- peněžité tresty za trestný čin,
- náhrady škody,
- dluhy na výživném,
- dluhy vůči insolvenčnímu správci a
- dluhy, které vznikly po povolení oddlužení.

Může mi soud osvobození odejmout?

Ano, soud může osvobození odejmout, pokud do 3 let od jeho pravomocného přiznání zjistí, že oddlužení schválil nebo Vám přiznal osvobození na základě Vašeho podvodného jednání nebo že jste zvýhodnili některé věřitele.

Osvobození také zaniká, pokud Vás do 3 let od právní moci rozhodnutí o osvobození pravomocně odsoudí za úmyslný trestný čin, kterým jste podstatně ovlivnili schválení nebo provedení oddlužení anebo přiznání osvobození, případně jinak poškodili věřitele.

Co bude s mými exekucemi po podání návrhu na oddlužení?

Po podání návrhu na oddlužení lze **exekuci** na majetek patřící do majetkové podstaty nařídit či zahájit, ale **nelze** ji **provést**. Jen výjimečně může exekutor požádat insolvenční soud o provedení exekučního prodeje nemovitostí v dražbě.

Pokud exekutor přesto exekuci provádí, upozorněte ho na podání návrhu na oddlužení.

Pokud v tom přesto pokračuje, upozorněte **dohledové orgány**, např. Ministerstvo spravedlnosti (více v letáku [Exekuce](#)). Pokud nebudete spokojeni s vyřízením, napište ombudsmanovi.

Ombudsman může prověřit postup ministerstva, nikoli přímo postup exekutora.

Co mohu dělat, pokud nesouhlasím s postupem insolvenčního správce?

Napište soudu, pokud jste přesvědčeni, že správce chybí a chcete dosáhnout nápravy v konkrétním oddlužení (aby soud správci přikázal něco udělat nebo, naopak nedělat, nebo aby ho vyměnil).

Ministerstvu spravedlnosti můžete napsat, pokud správce poruší povinnosti tak závažně, že to zpochybňuje jeho odbornou způsobilost nebo důvěryhodnost nebo povinnosti porušuje opakovaně (např. ve více řízeních).

Pokud nebudete souhlasit s vyřízením, můžete napsat **ombudsmanovi**. **Ombudsman může prověřit postup ministerstva, nikoli přímo insolvenčního správce nebo soudu.**

Jsem ručitel nebo spoludlužník dlužníka v oddlužení

Pokud jste ručitel nebo spoludlužník zavázaný společně s dlužníkem, kterému soud povolil oddlužení, **věřitel** (exekutor) **může dluh požadovat po Vás**, i kdyby svou pohledávku přihlásil do oddlužení. Pokud ji přihlásil, v rozsahu zaplacení byste pak mohli do řízení vstoupit namísto něj.

Pokud jste již dříve za dlužníka platili, můžete **tuto svou pohledávku vůči dlužníkovi přihlásit do oddlužení**. Dosud **nezaplacenou** pohledávku (část) můžete přihlásit **jako podmíněnou**.

O vhodném postupu se poraďte s advokátem – více v letáku [Právní pomoc](#).

Na ručitele/spoludlužníky se nevztahuje osvobození od zbývajících dluhů přiznané dlužníkovi v oddlužení – věřitelům musíte za dlužníka dál platit.

Kde najdu víc informací a bezplatnou pomoc?

Podrobnosti najdete na webu Ministerstva spravedlnosti insolvency.justice.cz.

Bezplatně Vám pomohou **dluhové poradny**, které vyhledáte třeba na [mapaexekuci.cz](#) (Protidluhová podpora → Pro veřejnost) nebo na [jakprezिटdluhy.cz](#).